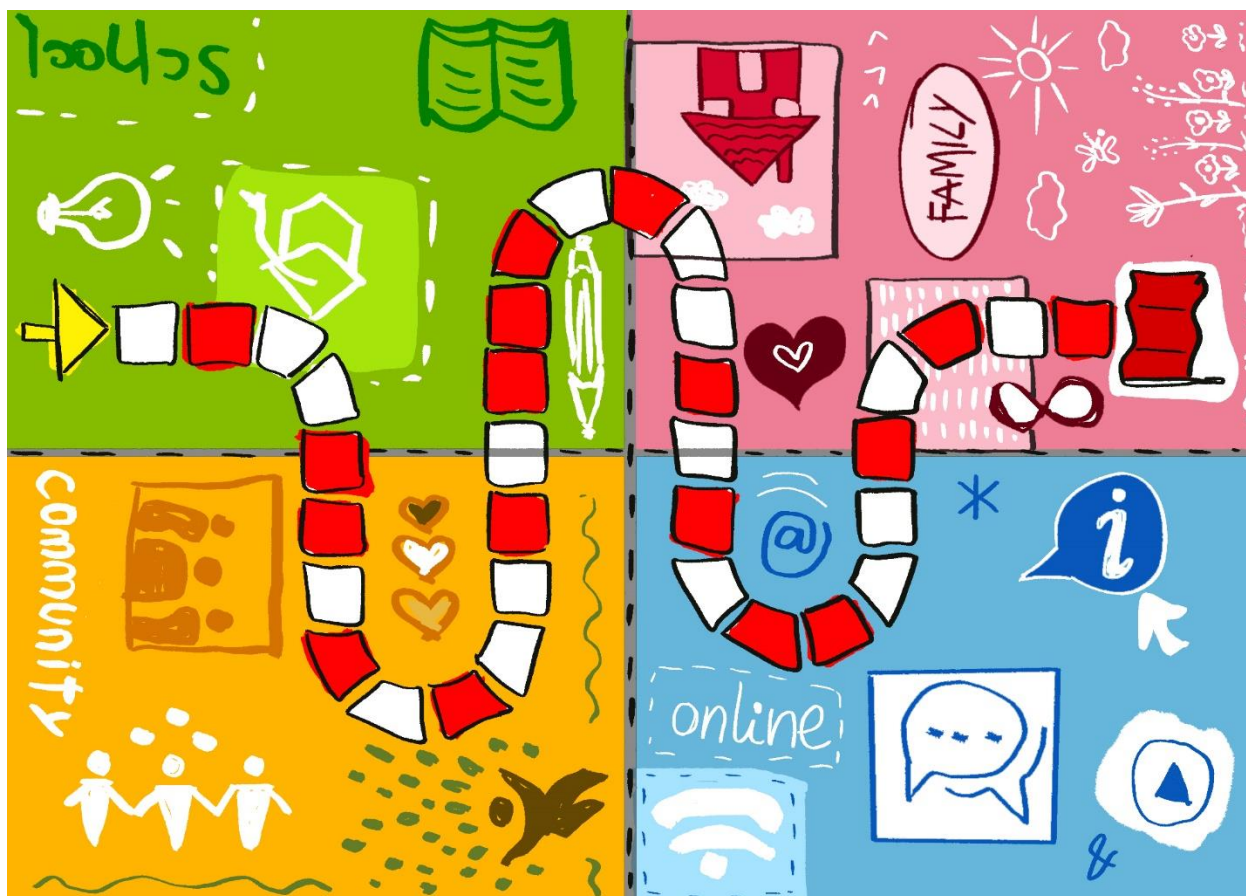

VIOLENȚA BAZATĂ PE GEN ÎN MEDIUL ȘCOLAR - POLICY PAPER

Împreună învingem violența bazată pe gen

1

Andreea GUȘĂ
Silvia RADU

Iunie 2023

Proiect derulat de:

SOCS

SEXOPOLITIKK

VIOLENȚA BAZATĂ PE GEN ÎN MEDIUL ȘCOLAR

POLICY PAPER

1. INTRODUCERE

Prezentul document este realizat ca parte a proiectului „Împreună învingem violența bazată pe gen”, derulat de Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS) în parteneriat cu Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău (CJRAE), și Sex og Politikk cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Proiectul își propune să răspundă la problema violenței bazate pe gen (VBG) în rândul tinerilor din medii sărace, rural și urban mic, prin conștientizarea și creșterea capacității acestora de a identifica, raporta și de a se opune VBG. Proiectul contribuie la împuternicirea eventualelor victime prin dezvoltarea abilităților individuale ale tinerilor și înțelegerea de către aceștia a drepturilor omului și a tratamentului egal în contextul unui parteneriat între organizațiile societății civile și ceilalți factori interesați. În vederea îndeplinirii scopului proiectului, SECS împreună cu partenerii, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău (CJRAE), și Sex og Politikk – IPPF Norway, dar și cu colaborarea Inspectoratului Județean Ialomița a implementat o serie de activități după cum urmează:

- cercetarea percepțiilor, stereotipurilor și practicilor tinerilor (măsura în care aceștia identifică, raportează și se opun VBG);
- monitorizarea și identificarea de soluții pentru implementarea politicilor publice de prevenire a VBG cu ajutorul școlii;
- formarea membrilor echipei de proiect de către experți norvegieni în abordarea și intervenția în caz de VBG;
- dezvoltarea de instrumente de intervenție VBG și aplicarea acestora în școli/licee în cadrul unor activități pilot;
- organizarea unor rețele de conștientizare VBG la nivel local (județele Bacău și Ialomița);
- realizarea unor acțiuni de advocacy pentru prevenirea VBG.

Până în prezent, SECS a elaborat și dezvoltat rapoarte de monitorizare cu privire la fenomenul VBG, un manual al facilitatorului pentru a putea fi utilizat de profesori și consilieri școlari în activități la clasă, un joc de societate dedicat elevilor, o broșură de conștientizare, două platforme de conștientizare a VBG la nivelul celor 2 județe implicate în proiect, 2 sesiuni de instruire a cadrelor didactice și consilierilor școlari și a coordonat derularea unor activități la clasă în care au fost implicați peste 400 de tineri.

Proiect derulat de:

2. ANALIZA CADDRULUI NORMATIV DE REFERINȚĂ

Prima referință normativă explicită cu privire la VBG a fost introdusă în Legea 202/2002 prin Legea nr 178/2018. Ulterior aceasta a fost preluată în HG nr. 1547/2022 după cum urmează:

„Prin violență de gen se înțelege fapta de violență direcționată împotriva unei femei sau, după caz, a unui bărbat, motivată de apartenența de sex. Violența de gen împotriva femeilor este violența care afectează femeile în mod disproporționat. Violența de gen cuprinde, fără a se limita însă la acestea, următoarele fapte: violența domestică, violența sexuală, mutilarea genitală a femeilor, căsătoria forțată, avortul forțat și sterilizarea forțată, hărțuirea sexuală, traficul de ființe umane și prostituția forțată”¹.

În prezent, actele normative de referință care pot fi conexe combaterii fenomenului VBG sunt:

- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027, adoptată prin HG nr. 1547/2022;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României,

- aprobată prin HG nr. 877/2018, obiectivul 5;
- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați cu modificările aduse prin următoarele legi: Legea nr 178/2018, Legea nr. 232/2018, Legea nr. 229/2015, Legea nr. 115/2013, OUG nr. 83/2012;
- Legea nr. 30/2016 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice;
- Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal al României, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului educației nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind aprobarea „Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin.(1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying;
- La acestea se adaugă pentru un set de acte normative secundare și terțiare cu privire la asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, servicii sociale și intervenție în cazurile de violență domestică sau

¹Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, art. 4, litera l) și Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de

tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027, adoptată prin HG nr. 1547/2022;

împotriva copilului a diferitelor categorii de actori instituționali competenți (poliție, asistență socială, psihologi etc).

Observăm, așadar, că norme cu privire la prevenirea și combaterea violenței se regăsesc la nivelul mai multor sectoare de activitate și cu privire la diferitele medii de interacțiune socială (familie, muncă, școală). Combaterea violenței bazate pe gen este strâns legată atât de asigurarea dezideratului egalității de șanse între femei și bărbați, dar și de diminuarea formelor de violență, în general. Totuși, așa cum reiese, atât din cadrul de reglementare, cât și din rapoartele și comunicările ANES, violența bazată pe gen se folosește într-un grad destul de mare interșanjabil cu violența domestică împotriva femeilor, care la rândul său cuprinde multiple forme de manifestare, de la violență fizică și emoțională, la violență sexuală.

Conceptul „violență bazată pe gen” nu se regăsește nominal la nivelul diversității actelor normative enumerate cu excepția precizată, așadar nu vorbim încă despre violență de gen în toate mediile în care poate apărea violența, precum în context de muncă sau școlar. Deși regăsim referințe clare la hărțuire, hărțuire sexuală și discriminare sau bullying, nu cunoaștem amplitudinea fenomenului VBG din totalul numărului și formelor de violență. Motivul îl constituie probabil noutatea juridică a conceptului care face ca acesta să nu aibă încă un loc bine definit în cadrul normativ național, ci un loc mai mult formal în vederea conformării la prioritățile europene care preferă terminologia „violenței de gen”.

3. REZULTATELE CERCETĂRII

În perioada august-decembrie 2021, SECS a derulat o serie de activități de cercetare în vederea determinării naturii fenomenului VBG în mediul școlar. Au fost, astfel derulate activități de cercetare documentară (desk research), focus grupuri, interviuri, un sondaj de opinie online și cereri de informații de interes public transmise autorităților relevante. În total au fost implicate aproximativ 400 de persoane, factori decizionali de la nivelul instituțiilor publice, elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și factori de opinie, selectați pe baza unui eșantion de conveniență. Rezultatele cercetării s-au concretizat în 4 rapoarte intermediare și un raport consolidat: *„Percepții, opinii, cunoștințe și practici referitoare la violența bazată pe gen în contextul mediului școlar și a politicilor naționale privind prevenirea și combaterea violenței, violenței împotriva femeii și asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați”*, publicat în luna mai 2022 (<https://secs.ro/lansarea-raportului-de-cercetare-cu-privire-la-violenta-bazata-pe-gen-in-randul-tinerilor/>).

Analizând comparativ percepțiile și opiniile tuturor părților interesate rezultă o serie de problematici. În primul rând, violența bazată pe gen nu este încă un fenomen foarte bine înțeles în societatea românească. Așa cum transpare din analiza cadrului normativ, există o tendință de a pune semnul egal între violență bazată pe gen și violență

Împotriva femeii, mai ales sub forma violenței domestice. Totuși, toate categoriile de actori implicați în cercetare au atras atenția că forme ale violenței împotriva fetelor și femeii sunt întâlnite nu doar în context domestic, ci și în mediul online (hărțuire, postări umilitoare pe rețelele de socializare, sexting etc.), pe stradă, dar și la școală. În mediul școlar fenomenul VBG este interconectat bullyingului, dar exact ca în cazul violenței domestice, nu există o suprapunere efectivă. Mai mult decât atât, este chiar mai dificil de decelat motivația genului în cazurile de bullying decât în cele de violență domestică în lipsa unor criterii clare de analiză a cauzelor și a tuturor formelor pe care le comportă violența de gen în școală. Printre participanții la cercetare s-au conturat și opinii polarizate cu privire la motivația violenței de gen. O parte au întărit explicația perpetuării rolurilor tradiționale de gen, în timp ce alții consideră că violența este în mai puține rânduri motivată de apartenența la gen și mai mult de istoricul personal al agresorilor și de expunerea lor la violență ca victime. Acest argument se întemeiază pe ideea că abuzatorii sunt sau vor deveni abuzatori, de aceea le este dificil să recunoască atât statutul de agresor, cât și faptul că în trecut au fost supuși unui abuz. Astfel, în această paradigmă, genul este o motivație colaterală pentru că agresorul își manifestă comportamentul agresiv asupra celor considerați mai slabi, indiferent de sex.

În al doilea rând, se pare că violența bazată pe gen se confruntă cu propriile stereotipuri și preconcepții. De pildă, o provocare semnalată chiar din mediul școlar este măsura în care actele de violență intra-gen motivate de stereotipuri de gen sunt și ele subscrise fenomenului VBG. Întrebați cu privire la stereotipurile care stau la baza

VBG, explicațiile au fost diverse în rândul părților interesate: de la rolurile care în mod tradițional sunt atribuite femeilor și bărbaților și până la modul cultural în care se realizează educația fetelor și cea a băieților și imaginea lor în media. Cu privire la educație a fost semnalat că băieții ar fi tratați cu mai mare severitate și lipsă de empatie în raport cu fetele care, de pildă, nu vor fi pedepsite pentru că plâng sau au comportamente care le exprimă vulnerabilitatea. A fost subliniat faptul că în rândul băieților se regăsesc mai multe cazuri de neglijare și abuz neraportate, în schimb, fetele primesc mai multe informații și comunică mai mult despre riscul abuzurilor, inclusiv pe cel sexual.

Un stereotip semnalat de actorii instituționali, de această dată, se referă la mediul prevalent în care se manifestă VBG. Un alt stereotip se referă la diferențele de mediu socio-economic. Tentația este de a afirma că violența de gen este mai prevalentă în mediul rural. Explicațiile identificate de participanții la cercetare în acest sens sunt accesul mai redus la educație, dar și faptul că în mediul rural părinții sunt mai puțin pregătiți sau sunt mai rezervați în a le vorbi copiilor despre violență și mai cu seamă despre acele forme care sunt considerate tabu, precum violența sexuală. Sărăcia din mediul rural contribuie și ea la ceea ce forme extreme ale VBG cum este traficul de persoane. La polul opus, există un alt tip de percepție, faptul că în mediul rural nu există o presiune socială la fel de mare de a ascunde violența, implicit VBG, mai ales manifestată fizic, precum se întâmplă în mediul urban. Mai mult decât atât, diferența între medii este exprimată astfel: „în urban violența este mai degrabă psihologică și simbolică, în rural este fizică”.

Stereotipurile cu privire la statutul victimei VBG o limitează în mod eronat la femeii cu un nivel redus de educație, dependente economic de agresor și aparținând unor medii defavorizate. De fapt, experții din mediul instituțional care au luat parte la cercetare au atras atenția că și femeile cu un statut social și un nivel de educație ridicat pot suferi de pe urma VBG, însă o fac în tăcere. Acestea evită să vorbească despre violență, mai ales cea domestică și acceptă comportamentul abuziv până în ultima clipă pentru că percep recunoașterea violenței ca pe o știrbire a demnității.

Un element de consens între percepțiile diferiților actori implicați în cercetare l-a reprezentat apariția timpurie a comportamentelor violente și persistența unor tipare referitoare la rolurile de gen care pe fondul unor predispoziții spre violență pot facilita manifestarea VBG.

Cu toate că cercetarea a abordat fenomenul VBG, în general, prioritatea a avut problematica VBG în rândul tinerilor și în mediul școlar. În acest context cercetarea a urmărit să analizeze opiniile despre infrastructura mai amplă a gestionării cazurilor de violență de către instituții, cu precădere cele de educație. Au fost identificate bariere instituționale și culturale, nevoi, analizate planurile și strategiile viitoare de la nivelul instituțiilor cheie precum Ministerul Educației și ANES. Ca urmare a nevoilor identificate în raportul de cercetare au fost propuse următoarele recomandări:

Pentru factorii instituționali și decizionali:

- Acordarea asistenței la firul ierbii comisiilor specializate din unitățile de

învățământ în vederea dezvoltării și/sau actualizării strategiilor și planurilor interne de prevenire a violenței care să includă și elemente punctuale referitoare la VBG. În contextul în care ANES colaborează deja cu Ministerul Educației cu scopul formării viitoare a responsabililor în domeniul egalității de șanse din rândul cadrelor didactice, care vor activa la nivelul unităților de învățământ, este încurajat un program de formare *tailor-made*, care să răspundă nevoilor punctuale din mediul școlar, inclusiv dezvoltarea abilităților practice de intervenție în cazuri de VBG și a competențelor de elaborare și implementare a instrumentelor de prevenție și combatere.

- Facilitarea de către inspectoratele școlare județene și/sau CJRAE a parteneriatelor inter-instituționale sau cu organizații neguvernamentale de care să beneficieze unitățile de învățământ aflate în zone dezavantajate, care nu au acces în mod direct la astfel de oportunități, în vederea acordării de sprijin suplimentar, atât pentru dezvoltarea și implementarea instrumentelor de combatere a violenței și implicit a VBG, cât și pentru activități de informare și schimburi de bune practici.
- Modificarea instrumentelor de monitorizare și raportare a cazurilor de violență pe care le utilizează consilierii școlari astfel încât să cuprindă categorii de cauze/ motivații pe care le identifică. Introducerea VBG printre criteriile pe baza cărora se realizează monitorizarea și raportarea.
- Creșterea capacității și a rolului unităților de învățământ de a identifica și raporta în timp util cazurile de violență domestică la care tinerii sunt victime sau

martori, inclusiv de a derula sesiuni de *parenting* pe teme legate de violență și VBG.

- Introducerea în standardele minime de calitate ale ARACIP a unor criterii pe baza cărora se desfășoară monitorizarea și evaluarea care să cuprindă implementarea instrumentelor de informare, prevenire, combatere și monitorizare a VBG.
- Inițierea unor campanii de comunicare în mediul online adresate tinerilor cu scopul de a atrage atenția cu privire la VBG. Implicarea în acest demers a persoanelor resursă (persoane publice – artiști, influenceri) pentru a sprijini dezvoltarea mesajelor și a-l propaga.
- Instituirea unor programe de practică universitară și voluntariat la nivelul DGASPC pentru a atrage în viitor personal cu vocație, pregătit și empatic în abordarea cazurilor sociale, astfel încât imaginea instituției ca una eminentă birocratică să fie transformată.
- Instituirea la nivelul CJRAE a unor centre de mediere juridică dedicate elevilor, profesorilor și părinților, după modelul norvegian la care aceștia să se poată adresa pentru a primi îndrumare cu privire la situațiile de violență, implicit VBG, violență domestică, alte situații cu care se confruntă în interiorul sau în afara școlii și la care au fost parte ca martori sau victime.
- Derularea unei cercetări la nivelul unităților de învățământ care să surprindă percepțiile, opiniile și atitudinile cadrelor didactice cu privire la concepte precum egalitatea de șanse, VBG, violența sexuală, genul pentru a estima gradul de rezistență la schimbările de politică educațională aflate pe agenda Ministerului Educației. Dublarea

cercetării și în rândul elevilor, părinților și altor specialiști implicați în abordarea integrată a cazurilor de violență/ VBG în școală pentru a înțelege mai clar cauzele, oportunitățile, dar și barierele între abordarea familială și abordarea sistemului de învățământ.

- Actualizarea sistemelor de colectare a datelor cu privire la cazurile de violență, trafic de persoane și discriminare de la nivelul tuturor instituțiilor și autorităților cu atribuții în domeniu și introducerea, acolo unde nu există, a unor criterii cu privire la sexul/ genul victimei și a motivației care a stat la baza violenței pentru a decela dimensiunea VBG din totalul cazurilor de violență.
- Dezvoltarea de către ANES (într-o eventuală colaborare cu INS) a unui indice compozit de măsurare a violenței de gen pe baza datelor colectate la nivelul ambelor instituții, precum și de la nivelul altor instituții ca DGASPC-uri, unități de învățământ, alte entități la nivel național care centralizează informații despre cazurile care implică și violență bazată pe gen.

Pentru actorii din mediul școlar:

- Elaborarea și/ sau actualizarea instrumentelor de prevenire și combatere a VBG de la nivelul unităților de învățământ (strategii, programe, planuri, proceduri, regulamente de ordine interioară) referitoare la violență și bullying care să cuprindă și elemente referitoare la VBG. Aceste referiri la VBG nu trebuie să vizeze doar situațiile sau relațiile dintre elevi sau elevi și cadre didactice, ci și relațiile dintre cadrele

Proiect derulat de:

SECS

SEXOPOLITIKK

didactice între ele, precum și între cadrele didactice și părinți. Adoptarea unei politici anti-hărțuire, care să facă referire inclusiv la hărțuire sexuală, la nivelul unităților de învățământ care să cuprindă informații clare cu privire la liniile și pârghiile de raportare și intervenție disponibile (ref. Linie telefonică a SPAS, DGASPC sau ANES).

- Îmbunătățirea activităților derulate la orele de consiliere și dirigenție astfel încât să cuprindă abordarea unor teme precum: VBG, violența în mediul online, forme de violență simbolică și emoțională. Încheierea la nivelul unităților de învățământ de parteneriate cu instituții precum DGASPC, poliție, DSP și organizații neguvernamentale pentru a dezvolta programe care să se deruleze la orele de dirigenție sau activitățile extra-școlare. Inițierea de programe de co-predare, co-facilitare la nivelul unităților de învățământ referitoare la tematica violenței și prevenirea ei.
- Participarea la programe și granturi în parteneriat cu unități de învățământ și organizații naționale sau internaționale care abordează tematica violenței și a VBG.

4. CONCLUZIE

În urma cercetării a rezultat că cei mai mulți factori instituționali admit că nu există o perspectivă unitară asupra modului în care VBG va fi integrată la nivelul cadrului normativ și instrumentelor de monitorizare și raportare cu care lucrează specialiștii din diferitele domenii: protecție socială, educație, protecția copilului etc. Operaționalizarea ar fi, în viziunea unora dintre acești actori instituționali, cu atât mai mult necesară cu cât atrag atenția că nu

putem ști adevărata dimensiune a fenomenului în România până acesta nu este măsurat corect, cu atât mai puțin nu pot fi formulate acțiuni exhaustive de combatere a VBG. În prezent există diferite surse de date la nivel național cu privire la violența domestică. Ordinul pentru aprobarea procedurii comune de lucru la nivel interinstituțional privind colectarea, raportarea și monitorizarea datelor statistice în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice (<https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/02/Ordin-MFTES-MAI-MJ-MS-Proced-colectare-raportare-date.pdf>) precizează că principalele instituții responsabile în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice sunt: Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR), Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), Consiliul Superior de Medicină Legală (CSML) și Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” (INML), Ministerul Sănătății (MS) și Ministerul Public (MP). În acest sens, ordinul stabilește că „toate datele statistice relevante la nivelul instituțiilor responsabile vor fi transmise către ANES care asigură securizarea acestora în cadrul unei platforme/sistem informatic”.

Independent de datele agregate de ANES, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI) colectează propriile date cu privire la victimele acestui trafic (<https://anitp.mai.gov.ro/date-deschise/>). În acest caz, componenta violenței de gen nu poate fi ignorată, cu atât mai mult cu cât din cele 500 de cazuri prezentate pentru anul 2022, 4/5 sunt femei.

Date statistice cu privire la violența împotriva femeii sunt centralizate și de Institutul Național de Statistică pornind de un set de indicatorii naționali aferenți țintei de dezvoltare durabilă „Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare”, subscrisă obiectivului de dezvoltare durabilă 5 Egalitatea de gen: <http://agregator.romania-durabila.gov.ro/2-eliminarea-tuturor-formelor-de-violenta-impotriva-femeilor-si-fetelor-in-sferele-publice-si-private-inclusiv-a-traficului-exploatarii-sexuale-si-a-altor-t.html>.

În ceea ce privește sistemul național de educație, în conformitate cu HG nr. 994/2020 privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar, unitățile de învățământ au obligația pentru standardul de acreditare și evaluare externă periodică la Indicatorul 4. „Asigurarea sănătății și securității tuturor celor implicați în activitatea școlară: B.26. Reducerea numerică și procentuală a cazurilor de violență și hărțuire a copiilor (bullying și mobing), în unitatea de învățământ, ca urmare a aplicării programelor de prevenire și combatere a violenței și hărțuirii, precum și pentru prevenirea cazurilor de trafic de minori în instituția de învățământ”. Totuși, la nivelul Ministerului Educației nu au fost identificate date statistice cu privire la amploarea violenței, ci doar rapoarte întocmite pe bază de eșantion (<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/05/Raport-VIOLENTA-in-scoala.pdf>).

Observăm că indicatorii naționali de măsurare a violenței de gen, subscriși

obiectivului cu privire la egalitatea de gen, se întemeiază pe problematici precum violență domestică și trafic de persoane, ceea ce constituie doar o parte a formelor și mediilor prin care se caracterizează violența de gen, așa cum arătam anterior.

Deși unele dintre aceste date sunt dislocate pe grupe de vârstă și sexe, nu sunt suficiente pentru a oferi o imagine completă asupra adevăratei ampleuri a VBG în rândul tinerilor în lipsa informațiilor venite din unitățile de învățământ. Așadar, în vederea implementării recomandărilor sau a oricăror alte instrumente adaptate cu privire la VBG la nivelul școlilor este necesară o înțelegere mai clară a fenomenului în mediul școlar. Pornind de la principiul elaborării politicilor publice bazate pe dovezi, înainte de implementarea oricăror măsuri de conștientizare și educare atât în rândul elevilor, cât și în rândul cadrelor didactice este necesară introducerea unor indicatori de monitorizare a fenomenului în unitățile de învățământ care să poată fi agregați într-un indicator național și care să ofere o imagine asupra naturii fenomenului VBG.

5. RECOMANDĂRI

Astfel, având în vedere:

- HG nr. 994/2020 privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar, Indicatorul 4;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-

Proiect derulat de:

SECS

SEXOPOLITIKK

2027, cu precădere obiectivele și acțiunile care fac referire la:

- *Obiectiv General: Prevenirea și combaterea stereotipurilor și prejudecăților de gen din sistemul de învățământ: Obiectiv Specific: 1.1 Eliminarea stereotipurilor și prejudecăților privind rolurile și responsabilitățile femeilor și bărbaților în familie și în societate, prin măsuri adecvate în domeniul educației: 1.1 c) Angajarea/desemnarea unui expert în egalitate de șanse la nivelul inspectoratelor școlare și/sau a unităților școlare, care în îndeplinirea atribuțiilor sale, să organizeze periodic sesiuni de informare și exerciții interactive cu elevii, părinții și cadrele didactice, cu scopul de a promova egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați;*
- *Obiectiv Specific: V6 Cunoașterea și cuantificarea reală a fenomenului violenței domestice și violenței împotriva femeilor: V6.a) Elaborarea unui studiu cu privire la violența domestică, privind identificarea dimensiunii reale a fenomenului și a cauzelor care descurajează sesizarea autorităților și depunerea plângerilor de către victime, în special în rândul grupurilor vulnerabile; V6.c) Elaborarea unui studiu privind fenomenului „mariajelor timpurii”, ca formă specifică de violență împotriva fetelor, precum și elaborarea de propuneri pentru conștientizarea și prevenirea fenomenului;*

Recomandarea Societății de Educație Contraceptivă și Sexuală este dezvoltarea unui indicator național de monitorizare și raportare statistică a fenomenului violenței bazate pe gen, centralizat de Ministerul Educației și ANES, pornind de la date colectate la nivelul instituțiilor de învățământ de consilierii

școlari împreună cu experții în egalitatea de șanse. În acest scop, recomandăm standardizarea modului de intervenție și raportare în cazurile de violență pentru consilierii școlari și experții în egalitate de șanse pornind de la modelul adoptat în unități de învățământ din Norvegia în care sunt documentate individual cazurile de violență și întocmite rapoarte de caz: (<https://www.ringebu.kommune.no/tjenester/oppvekst-og-utdanning/skole/trygt-og-godt-skolemiljo/plan-for-trygt-godt-og-inkluderende-miljo-i-skolene/>)

Recomandăm ca rapoartele să conțină o analiză a cazurilor de violență pornind de la motivația acestora între care să fie inclusă și problematica sexului sau a genului. Datele cu privire la cazurile de violență de gen, astfel, colectate, vor fi centralizate și raportate la nivelul Ministerului Educației și ANES. Acest indicator este necesar înțelegerii naturii și amplitudinii fenomenului VBG în școală și stabilirii proiectelor și măsurilor prioritare viitoare adresate mediului școlar cu privire la această problematică.

Nu în ultimul rând, recomandăm includerea în viitoarea strategie națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice, a unor obiective și acțiuni destinate îmbunătățirii cadrului de colectare a datelor statistice referitoare la violența de gen în toate mediile de interacțiune socială și dezvoltarea în colaborare cu INS a indicatorului compozit care să reunească date complete cu privire la violența de gen în vederea fundamentării viitoarelor politici publice pentru asigurării dezideratului egalității de șanse.

„Împreună învingem violența bazată pe gen”

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.

Pentru mai multe detalii despre proiect accesați: <https://secs.ro/iivbg-ro/>.

Editori: Andreea GUȘĂ & Silvia RADU

Material realizat cu sprijinul: Ileana Costache, Gabriel Brumariu, Radu Nicolae, Robert Radu

Lucrăm împreună pentru o Europă incluzivă.

